Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2018 m. rugsėjo 13 d.[1]

Byla C-194/17 P

Georgios Pandalis
prieš

Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybą (EUIPO)

„Apeliacinis skundas – Europos Sąjungos prekių ženklas – Reglamentas Nr. 207/2009 – Registracijos panaikinimo procedūra – Žodinis Europos Sąjungos prekių ženklas CYSTUS – Naudojimas iš tikrųjų – Prekių ženklo apibūdinamasis pobūdis – Maisto papildai ne medicinos reikmėms – Direktyva 2002/46/EB“

I. Įvadas

1. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamente[2] numatytas atvejis, kai įregistruotas prekių ženklas neturi skiriamojo požymio ir yra suprantamas tik kaip apibūdinamasis. Tokiu atveju prekių ženklas pagal 52 straipsnį padavus prašymą gali būti paskelbtas negaliojančiu, nors iš esmės jis net neturėjo būti įregistruotas. Be to, prekių ženklas pagal 51 straipsnį gali būti paskelbtas panaikintu, jei jis penkerius metus iš eilės iš tikrųjų nebuvo naudojamas. Šioje byloje kyla klausimas dėl prekių ženklo apibūdinamojo pobūdžio pasekmių įrodinėjant, kad prekių ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų.

2. EUIPO apeliacinė taryba ir Bendrasis Teismas rėmėsi tuo, kad prekių ženklas dėl apibūdinamojo pobūdžio nebuvo naudojamas kaip prekių ženklas, ir tuo remdamiesi padarė išvadą, kad prekių ženklo registracija turi būti panaikinta. Prekių ženklo savininkas teigia, kad taip buvo apeita procedūra dėl paskelbimo negaliojančiu.

3. Taip pat kyla klausimas, ar ginčijamas prekių ženklas buvo naudojamas tinkamiems produktams, t. y. maisto papildams ne medicinos reikmėms. Šiuo klausimu minėtiems produktams svarbus teisės aktas yra Direktyva 2002/46/EB[3].

1 Originalo kalba: vokiečių.

2 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 78, 2009, p. 1) su pakeitimais, padarytais aktu dėl Kroatijos Respublikos stojimo sąlygų ir Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo bei Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pritaikomųjų pataisų (OL L 112, 2012, p. 21). Bėgant laikui pakeistas 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 154, 2017, p. 1.).

3 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su maisto papildais, suderinimo (OL L 183, 2002, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 490).

II. Teisinis pagrindas

A. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamentas

4. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalyje numatyti absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai:

„1. Neregistruojami šie žymenys:

<…>

c) prekių ženklai, sudaryti tiktai iš žymenų arba nuorodų, kurie prekyboje gali būti naudojami žymėti rūšiai, kokybei, kiekiui, paskirčiai, vertei, geografinei kilmei arba prekių pagaminimo ar paslaugų suteikimo laikui, ar kitoms prekių ar paslaugų charakteristikoms“.

5. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 51 straipsnyje reglamentuojamas prekių ženklo registracijos panaikinimas:

„1. Europos Sąjungos prekių ženklo savininko teisės paskelbiamos panaikintomis padavus Tarnybai prašymą arba priešieškinį teisių pažeidimo byloje:

a) jeigu penkerius metus iš eilės prekių ženklas Bendrijoje iš tikrųjų nebuvo naudojamas žymėti prekėms arba paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas, ir nėra rimtų priežasčių jo nenaudoti; tačiau niekas negali reikalauti panaikinti savininko teises į Bendrijos prekių ženklą, jeigu laikotarpiu tarp penkerių metų laikotarpio pabaigos ir prašymo ar priešieškinio padavimo buvo pradėta arba vėl imta iš tikrųjų naudoti prekių ženklą; į naudojimo pradėjimą arba atnaujinimą neatsižvelgiama, jei tai įvyko per tris mėnesius iki prašymo arba priešieškinio padavimo dienos, prasidėjusius ne anksčiau kaip pasibaigus penkerių metų trukmės nenaudojimo laikui, jeigu pasiruošimas naudojimo pradėjimui arba atnaujinimui prasidėjo tik po to, kai savininkas sužinojo, kad gali būti paduotas prašymas arba priešieškinis;

<…>

2. Jeigu yra pagrindas panaikinti teises tiktai į tam tikras prekes ar paslaugas, kurioms Bendrijos prekių ženklas yra įregistruotas, paskelbiama apie savininko teisių panaikinimą tiktai į tokias prekes ar paslaugas.“

6. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 75 straipsnyje primenama pareiga motyvuoti ir teisė būti išklausytam:

„Tarnybos sprendimuose nurodomi juos pagrindžiantys motyvai. Sprendimai grindžiami tiktai tokiais motyvais ar įrodymais, apie kuriuos šalys galėjo pateikti savo atsiliepimus.“

B. Direktyva 2002/46

7. Direktyva 2002/46 skirta maisto papildams. Jos 2 straipsnio a punkte maisto papildai apibrėžti kaip: „maisto produktai, kurie yra skirti papildyti įprastą racioną ir kurie, vieni arba derinyje su kitomis medžiagomis, yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų šaltinis, turintys mitybinį arba fiziologinį poveikį, ir kuriais prekiaujama dozuota forma, t. y. tokiomis formomis kaip kapsulės, pastilės, piliulės, tabletės ir kitos panašios formos, miltelių maišeliai, ampulės su skysčiu, buteliukai su lašų dozatoriumi bei kitos panašios skysčių ir miltelių, skirtų vartoti mažais dozuotais kiekiais, formos“.

8. Direktyvos 2002/46 6 straipsnyje nustatyti ženklinimo reikalavimai:

„1. Direktyvos 2000/13/EB 5 straipsnio 1 dalies tikslais šioje direktyvoje nurodyti produktai vadinami „maisto papildais“.

2. Ženklinant, pateikiant ir reklamuojant maisto papildus, jiems negali būti priskiriamos ar minimos savybės, užkertančios kelią žmonių ligoms ir jas gydančios.

3. Nepažeidžiant Direktyvos 2000/13/EB, ženklinant nurodoma tokia informacija:

a) maistinių ar kitų medžiagų kategorijų pavadinimai, kurie apibūdina tą produktą, arba nuoroda apie maistinių ar kitų medžiagų pobūdį;

b) produkto dalis, rekomenduojama suvartoti per dieną;

c) perspėjimas neviršyti nustatytos rekomenduojamos dozės;

d) paaiškinimas apie tai, kad maisto papildai neturėtų būti vartojami kaip įvairaus maisto pakaitalas;

e) paaiškinimas, kad produktai turėtų būti laikomi vaikams nepasiekiamoje vietoje.“

III. Ginčo aplinkybės, procedūra EUIPO ir procesas Bendrajame Teisme

9. G. Pandalis yra Europos Sąjungos prekių ženklo, kurį sudaro žodinis ženklas CYSTUS, savininkas. EUIPO įregistravo jį 2004 m. sausio 5 d. Prekių ženklas buvo įregistruotas, be kita ko, „maisto papildams ne medicinos reikmėms“, kurie priklauso peržiūrėtos ir iš dalies pakeistos 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutarties dėl tarptautinės prekių ir paslaugų klasifikacijos ženklams registruoti 30 klasei.

A. Procedūra EUIPO ir Apeliacinės tarybos sprendimas

10. 2013 m. rugsėjo 3 d. *LR Health & Beauty Systems GmbH* pateikė prašymą pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 51 straipsnio 1 dalies a punktą (dabar – Reglamento (ES) 2017/1001 58 straipsnio 1 dalies a punktas) panaikinti prekių ženklo CYSTUS registraciją. Ji grindė savo prašymą tuo, kad prekių ženklas nebuvo iš tikrųjų naudojamas penkerius metus iš eilės.

11. Per posėdį G. Pandalis ir *LR Health & Beauty Systems*, atsakydami į Teisingumo Teismo pateiktą klausimą, paaiškino, kad dėl prekių ženklo CYSTUS taip pat pradėta procedūra dėl jo paskelbimo negaliojančiu. Ji grindžiama tuo, kad prekių ženklas yra apibūdinamasis. EUIPO sustabdė šią procedūrą, kol bus baigta ši byla.

12. 2014 m. rugsėjo 12 d. sprendimu EUIPO anuliavimo skyrius priėmė sprendimą dėl prašymo panaikinti prekių ženklo registraciją. Jis panaikino savininko teises į prekių ženklą daliai registruotų produktų, tarp jų – taip pat prie Nicos klasifikacijos 30 klasės priskiriamiems „maisto papildams ne medicinos reikmėms“.

13. 2015 m. spalio 30 d. sprendimu Pirmoji apeliacinė taryba atmetė G. Pandalis apeliaciją dėl Anuliavimo skyriaus sprendimo.

14. Apeliacinė taryba grindė savo sprendimą dviem pagrindiniais argumentais.

15. Pirma, G. Pandalis vartojo terminą „Cystus“ ne kaip Europos Sąjungos prekių ženklą, o savo produktams apibūdinti – kaip nuorodą, kad pagrindinė veiklioji medžiaga produktų sudėtyje yra genties *Cistus Incanus L.* augalo ekstraktas. Tam, kad būtų galima daryti išvadą apie Europos Sąjungos prekių ženklo naudojimą, nepakanka, kad produktai būtų žymimi CYSTUS vietoj „Cistus“, iš dalies naudojant simbolį „®“. Jau vien dėl šios priežasties šio prekių ženklo registracija turi būti panaikinta.

16. Antra, Apeliacinė taryba nusprendė, kad G. Pandalis neįrodė, jog prekių ženklas iš tikrųjų naudojamas prie 30 klasės priskirtiems „maisto papildams ne medicinos reikmėms“, nes prekių ženklo išraiška neatitinka Direktyvos 2002/46 reikalavimų.

B. Bendrojo Teismo sprendimas

17. 2016 m. sausio 14 d. G. Pandalis pareiškė ieškinį Bendrajam Teismui dėl ginčijamo Apeliacinės tarybos sprendimo. Skundžiamu 2017 m. vasario 14 d. sprendimu Bendrasis Teismas atmetė šį ieškinį.

IV. Apeliacinis procesas ir šalių reikalavimai

18. 2017 m. balandžio 14 d. buvo gautas G. Pandalis apeliacinis skundas dėl Bendrojo Teismo sprendimo.

19. Jis Teisingumo Teismo prašo:

1) panaikinti 2017 m. vasario 14 d. Bendrojo Teismo sprendimą byloje T-15/16, susijusį su Europos Sąjungos prekių ženklo Nr. 001273119 CYSTUS registracijos panaikinimo procedūra;

2) panaikinti 2015 m. spalio 30 d. EUIPO pirmosios apeliacinės tarybos sprendimą Nr. R 2839/2014-1, susijusį su Europos Sąjungos prekių ženklo Nr. 001273119 CYSTUS registracijos panaikinimo procedūra;

3) panaikinti 2014 m. rugsėjo 12 d. *Löschungsabteilung* [Panaikinimo skyrius[4]] per anuliavimo procedūrą priimtą sprendimą Nr. 8374 C tiek, kiek juo panaikintos savininko teisės į Europos Sąjungos prekių ženklą Nr. 001273119 CYSTUS prie 30 klasės priskiriamiems „maisto papildams ne medicinos reikmėms“;

4) atmesti *LR Health & Beauty Systems* per procedūrą Anuliavimo skyriuje ir EUIPO pirmojoje apeliacinėje taryboje pateiktą prašymą pripažinti Europos Sąjungos prekių ženklą Nr. 001273119 CYSTUS negaliojančiu, kiek jis susijęs su prie 30 klasės priskiriamais „maisto papildais ne medicinos reikmėms“;

5) priteisti iš Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos bylinėjimosi išlaidas.

20. EUIPO ir *LR Health & Beauty Systems* prašo:

1) atmesti apeliacinį skundą ir

2) priteisti iš apelianto bylinėjimosi išlaidas.

21. Bylos šalys pateikė rašytines pastabas ir buvo išklausytos per 2018 m. birželio 20 d. teismo posėdį.

4 Savo sprendime Apeliacinė taryba taip vadina Anuliavimo skyrių.

V. Teisinis vertinimas

22. Ginčydamas Bendrojo Teismo sprendimą, G. Pandalis nurodo tris apeliacinio skundo pagrindus. Pirmasis susijęs su produktų, pažymėtų prekių ženklu CYSTUS, priskyrimu prie „maisto papildų ne medicinos reikmėms“ grupės (žr. B skirsnį), antrasis – su klausimu, ar G. Pandalis naudojo prekių ženklą CYSTUS prekėms žymėti kaip prekių ženklą (žr. C skirsnį), o trečiasis – su teise būti išklausytam per procedūrą EUIPO (žr. D skirsnį). Vis dėlto pirmiausia reikia pateikti įžangines pastabas dėl dviejų pirmųjų apeliacinio skundo pagrindų.

A. Įžanginės pastabos

23. Siekiant suprasti, ką reiškia du pirmieji apeliacinio skundo pagrindai, reikia priminti, jog EUIPO grindė ginčijamo ženklo registracijos panaikinimą tuo, kad šis prekių ženklas nebuvo iš tikrųjų naudotas tai prekių grupei, kuriai jis buvo įregistruotas.

24. Apeliacinė taryba šiuo klausimu konstatavo, kad, pirma, terminas „Cystus“ buvo vartojamas ne kaip prekių ženklas, o tik apibūdinimo tikslais ir, antra, *nė vienas* iš G. Pandalis nurodytų produktų negali būti laikomas „maisto papildu ne medicinos reikmėms“. Taigi, ginčijamas sprendimas buvo dvigubai motyvuotas, t. y. kiekviena iš motyvų grupių galėjo *visapusiškai* pagrįsti sprendimą.

25. Vis dėlto Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime nuodugniai neišnagrinėjo, ar G. Pandalis ieškinio pagrindais ginčijamos abi motyvų grupės.

26. Bendrasis Teismas apsiribojo vien konstatavimu, kad terminas „Cystus“ daliai nurodytų produktų, konkrečiai – „Pilots Friend Immunizer®“, „Immun44® Saft“ ir „Immun44® Kapseln“ ir „kitiems produktams, kuriems sąvoka „Cystus“ buvo vartojama tik junginiuose „Cystus 52“ arba „Cystus 052“, su simboliu „®“ arba be jo“, buvo vartojamas ne kaip prekių ženklas, o apibūdinimo tikslais. Šį konstatavimą G. Pandalis ginčija savo apeliacinio skundo antruoju pagrindu.

27. Dėl naudojimo kitai produktų daliai, t. y. čiulpiamosioms pastilėms, pastilėms nuo gerklės skausmo, sirupui, gerklės skalavimo skysčiui ir antiinfekcinėms tabletėms, Bendrasis Teismas nusprendė, kad toks naudojimas negali būti laikomas naudojimu „maisto papildams ne medicinos reikmėms“. Šis sprendimas yra apeliacinio skundo pirmojo pagrindo dalykas.

28. Vadinasi, tam, kad apeliacinis skundas būtų patenkintas, pakanka, kad pagrįstu būtų pripažintas bent vienas iš šių G. Pandalis apeliacinio skundo pagrindų dėl bent vieno iš nurodytų produktų. Tokiu atveju reikėtų įvertinti, ar prekių ženklo CYSTUS naudojimas tokiam produktui pakankamas, kad būtų pripažintas naudojimu iš tikrųjų.

B. Apeliacinio skundo pirmasis pagrindas. Ne „maisto papildai ne medicinos reikmėms“

29. Apeliacinio skundo pirmajame pagrinde G. Pandalis ginčija skundžiamo sprendimo 54–59 punktus. Juose Bendrasis Teismas nusprendė, kad EUIPO apeliacinė taryba teisingai konstatavo, jog G. Pandalis neįrodė, kad tam tikri produktai: čiulpiamosios pastilės, pastilės nuo gerklės skausmo, sirupas, gerklės skalavimo skystis ir antiinfekcinės tabletės, kuriuos jis žymėjo prekių ženklu CYSTUS, yra „maisto papildai ne medicinos reikmėms“.

30. G. Pandalis teigia, kad Bendrasis Teismas, pirma, neteisingai taikė Direktyvos 2002/46 nuostatas dėl maisto papildų, antra – nepateikė tinkamų motyvų.

1. Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmos dalies. Sąvoka „maisto papildas“

31. G. Pandalis apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis grindžiama tariamu Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 51 straipsnio 1 dalies a punkto pažeidimu. G. Pandalis teigia, kad Bendrasis Teismas, vertindamas, ar tam tikri produktai yra maisto papildai ne medicinos reikmėms, kaip apibrėžiama pagal prekių kategorijas prekių ženklų teisėje, privalėjo vadovautis tik maisto papildų apibrėžtimi pagal Direktyvos 2002/46 2 straipsnio a punktą, o ne šios direktyvos 6 straipsnio reikalavimais dėl maisto papildų ženklinimo.

32. Tačiau pateikiant tokį argumentą neteisingai vertinamas Direktyvoje 2002/46 pateiktos apibrėžties vaidmuo. Šia apibrėžtimi nesiekiama apriboti prekių kategorijų pagal prekių ženklų teisę, o tik išplečiama galimybė taikyti direktyvą, įskaitant ženklinimo taisykles.

33. Prekių kategorijai pagal prekių ženklų teisę labai svarbi maisto papildų išvaizda, jai ženklinimo taisyklės daro didelę įtaką. Taip yra todėl, kad nuo išvaizdos priklauso, kokiai prekių kategorijai vartotojas priskirs konkretų produktą.

34. Todėl aplinkybė, kad nagrinėjami produktai neatitiko Sąjungos teisės reikalavimų dėl maisto papildų ženklinimo, yra svarbus veiksnys, rodantis, jog produktai negali būti laikomi maisto papildais.

35. Ar ženklinimo taisyklių pažeidimas yra pakankamai reikšmingas siekiant konstatuoti, kad produktai yra ne „maisto papildai ne medicinos reikmėms“, yra faktinių aplinkybių vertinimo klausimas.

36. Tas pats pasakytina ir apie Bendrojo Teismo suteiktą reikšmę aplinkybėms, kad buvo nurodytas nagrinėjamų produktų centralizuotas farmakologinis numeris, produktais prekiaujama vaistinėse, nurodant, kad jie apsaugo nuo gripo ir peršalimo, padeda esant burnos ertmės ir gerklės uždegimui.

37. Šiuo klausimu primintina, kad pagal SESV 256 straipsnio 1 dalį ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmą pastraipą apeliacinis skundas gali būti paduodamas tik teisės klausimais. Tik Bendrasis Teismas turi kompetenciją konstatuoti ir vertinti reikšmingas faktines aplinkybes ir vertinti įrodymus. Taigi faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas, išskyrus atvejus, kai jie buvo iškraipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui [5].

38. Vis dėlto G. Pandalis teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 59 punkte iškraipė faktines aplinkybes dėl „Cystus“ čiulpiamųjų pastilių, nes šios pastilės parduodamos be minėtos nuorodos apie teigiamą poveikį sveikatai. Toks klausimas yra priimtinas apeliaciniame procese.

39. Tačiau, kaip teisingai nurodo EUIPO, šis kaltinimas pagrįstas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Bendrasis Teismas 59 punkte ne konstatuoja, kad „Cystus“ čiulpiamosios pastilės parduodamos *su* šia nuoroda, o patvirtina Apeliacinės tarybos įrodymų vertinimą. Apeliacinė taryba nustatė, kad šis produktas buvo parduodamas *be* tokios nuorodos, ir atsižvelgė į tai atlikdama vertinimą [6].

40. Taigi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip iš dalies nepriimtina, o likusi dalis – kaip nepagrįsta.

5 2004 m. spalio 7 d. Sprendimas *Mag Instrument / VRDT* (C-136/02 P, EU:C:2004:592, 39 punktas), 2014 m. liepos 17 d. Sprendimas *Reber / VRDT* (C-141/13 P, EU:C:2014:2089, 35 punktas) ir 2017 m. liepos 26 d. Sprendimas *Staatliche Porzellan-Manufaktur Meissen / EUIPO* (C-471/16 P, EU:C:2017:602, 34 punktas).

6 Ginčijamo sprendimo 57 punktas.

2. Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies. Netinkamas motyvavimas

41. G. Pandalis apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antroje dalyje nurodo, kad skundžiamas sprendimas netinkamai motyvuotas.

42. Pirmasis trūkumas yra tai, kad Bendrasis Teismas nenustatė, kokiai kategorijai priskirtinos prekės.

43. Tačiau G. Pandalis neatsižvelgia į ginčo dalyką. Nagrinėjamas tik klausimas, ar jis įrodė, kad prekių ženklas CYSTUS iš tikrųjų naudojamas „maisto papildams ne medicinos reikmėms“. Šiam klausimui neturi reikšmės, kokioms kitoms kategorijoms priskirtinos jo prekės.

44. G. Pandalis taip pat teigia, jog iš skundžiamo sprendimo nematyti, kodėl atlikdamas vertinimą pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 51 straipsnio 1 dalies a punktą ir 2 dalį Bendrasis Teismas diferencijuotai nevertino, ar nagrinėjamas Europos Sąjungos prekių ženklas CYSTUS čiulpiamosioms pastilėms buvo naudojamas kaip „maisto papildams ne medicinos reikmėms“.

45. Šiuo klausimu taip pat svarbu tai, kad Bendrasis Teismas šiuo atžvilgiu gana bendrai perima Apeliacinės tarybos vertinimą. Taip Bendrasis Teismas bent implicitiškai kartu atmeta G. Pandalis prieštaravimus, susijusius su šiuo produktu.

46. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

C. Apeliacinio skundo antrasis pagrindas. Naudojimas kaip prekių ženklo

47. Apeliacinio skundo antruoju pagrindu G. Pandalis kaltina Bendrąjį Teismą, kad šis 43 ir 46 punktuose ginčijamą Europos Sąjungos prekių ženklą CYSTUS bendrai pripažino apibūdinamuoju, remdamasis augalo pavadinimu *Cistus*, neatsižvelgdamas į konkretų prekių ženklo naudojimo būdą. Tai dar viena Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 51 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo klaida, nes, G. Pandalis nuomone, turėjo būti pripažinta, kad prekių ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų. Be to, šiuo klausimu pateiktas prieštaringas motyvavimas.

48. Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia išnagrinėti Bendrojo Teismo išvadas skundžiamo sprendimo 46 punkte, kuriose *prima face* atrodo, padaryta teisės klaida, tuomet – kitas pastabas dėl šio apeliacinio skundo pagrindo.

1. Dėl skundžiamojo sprendimo 46 punkto. Apibūdinamasis prekių ženklo CYSTUS pobūdis

49. Skundžiamo sprendimo 46 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Apeliacinė taryba galėjo neklysdama daryti prielaidą, jog atitinkama visuomenė terminą „Cystus“ suvoks kaip apibūdinamąją informaciją, kuria daroma nuoroda į augalo pavadinimą *Cistus*, o ne kaip Europos Sąjungos prekių ženklą, nespręsdama dėl absoliutaus atsisakymo registruoti pagrindo egzistavimo, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą.

50. G. Pandalis nesutina su šia išvada ir teisingai nurodo, kad tokie teiginiai, vertinami atskirai, yra prieštaringi. Jeigu atitinkama visuomenė suvokia minėtą prekių ženklą tik kaip apibūdinamąjį, toks terminas negali būti vartojamas kaip prekių ženklas. Tai kartu reikštų – priešingai, nei teigia Bendrasis Teismas, – absoliutų atsisakymo registruoti pagrindą pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą.

51. Be to, tokia išvada būtų abejotina, nes ja būtų iš anksto nulemiamas procedūros dėl prekių ženklo paskelbimo negaliojančiu registracijos panaikinimo procese rezultatas. Iš pirmo žvilgsnio tai prieštarautų Sprendimui *Formula One Licensing / VRDT*. Remiantis šiuo sprendimu, per protesto dėl registruoto Europos Sąjungos prekių ženklo procedūrą negalima konstatuoti, atsižvelgiant į žymenį, tapatų valstybėje narėje saugomam prekių ženklui, absoliutaus atmetimo pagrindo, kaip antai skiriamojo požymio nebuvimo. Nurodymas, jog žymuo yra apibūdinamasis arba bendrinis, prilygtų neigimui, kad jis turi skiriamąjį požymį[7].

52. Tiesa, šios jurisprudencijos pritaikymui nagrinėjamoje byloje būtų galima prieštarauti teigiant, jog Teisingumo Teismas remiasi tuo, kad nei EUIPO, nei Bendrasis Teismas neturi įgaliojimų atlikti nacionalinių prekių ženklų kontrolės[8]. Institucijų įgaliojimai būtų susiję su nagrinėjamu Europos Sąjungos prekių ženklu, tik jais turėtų būti naudojamasi vykstant kitai procedūrai.

53. Vis dėlto Teisingumo Teismas taip pat mano, kad pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamentą per protesto procedūrą pripažįstamas tam tikras skiriamasis ankstesnio prekių ženklo pobūdis[9]. Šią mintį galima lengvai pritaikyti vertinant registruoto Europos Sąjungos prekių ženklo naudojimą iš tikrųjų.

54. Galiausiai šis klausimas gali būti paliktas nenagrinėtas šioje byloje.

55. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 47 punkte patikslina, ką jis iš tikrųjų siekia konstatuoti nesėkmingai suformuluotame 46 punkte. Iš šio punkto matyti, kad Bendrasis Teismas nekalba apie *visišką* termino „Cystus“ *skiriamojo požymio* nebuvimą, – tai reikštų išimtinai apibūdinamąjį terminą[10], o pripažįsta bent menką skiriamąjį požymį. Tai atitinka nurodytoje jurisprudencijoje[11] išdėstytus reikalavimus.

56. Be to, toks aiškinimas taip pat leidžia Bendrajam Teismui daryti išvadą, kad Apeliacinė taryba nepateikė nuomonės dėl Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punkto.

57. Taigi, G. Pandalis argumentai dėl skundžiamo sprendimo 46 punkto grindžiami klaidingu Bendrojo Teismo išvadų, kurios, reikia pripažinti, yra dviprasmiškos, aiškinimu.

2. Dėl kitų argumentų. Faktinio prekių ženklo CYSTUS naudojimo vertinimas

58. Kitais aspektais G. Pandalis argumentai dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo iš esmės yra susiję su atrankiniu ir todėl klaidingu atitinkamo ieškinio pagrindo (įskaitant ginčijamus punktus) vertinimo, kurį pateikė Bendrasis Teismas, aiškinimu.

59. Visų pirma, kaip minėta, Bendrasis Teismas nekonstatavo, kad prekių ženklas CYSTUS apskritai gali būti naudojamas tik kaip apibūdinamasis. Kaip tik silpnas skiriamasis požymis, kurį pripažino Bendrasis Teismas, reiškia, kad žymuo iš esmės gali būti naudojamas kaip prekių ženklas, t. y. Bendrojo Teismo nuomone, prekių ženklas gali būti naudojamas taip, kad vartotojai jį suvoktų kaip prekės kilmės nuorodą, o ne vien kaip jo sudedamųjų dalių aprašymą.

7 2012 m. gegužės 24 d. Sprendimas *Formula One Licensing / VRDT* (C-196/11 P, EU:C:2012:314, 41 punktas).

8 2012 m. gegužės 24 d. Sprendimas *Formula One Licensing / VRDT* (C-196/11 P, EU:C:2012:314, 40, 44 ir 45 punktai), 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimas *BSH / EUIPO* (C-43/15 P, EU:C:2016:837, 66 punktas), 2013 m. gegužės 30 d. Nutartis *Wohlfahrt / VRDT* (C-357/12 P, EU:C:2013:356, 46 punktas) ir 2013 m. spalio 16 d. Nutartis *medi / VRDT* (C-410/12 P, EU:C:2013:702, 34 punktas).

9 2012 m. gegužės 24 d. Sprendimas *Formula One Licensing / VRDT* (C-196/11 P, EU:C:2012:314, 46 ir 47 punktai).

10 2012 m. gegužės 24 d. Sprendimas *Formula One Licensing / VRDT* (C-196/11 P, EU:C:2012:314, 41 punktas).

11 2012 m. gegužės 24 d. Sprendimas *Formula One Licensing / VRDT* (C-196/11 P, EU:C:2012:314, 47 punktas) ir 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimas *BSH / EUIPO* (C-43/15 P, EU:C:2016:837, 67 punktas).

60. Antra, kaip nurodė ir *LR Health & Beauty Systems*, iš skundžiamo sprendimo 37 punkto ir 43 punkto įžanginių sakinių matyti, kad 39–48 punktuose Bendrasis Teismas vertino konkretų termino „Cystus“ nurodymą ant produktų „Pilots Friend Immunizer®“, „Immun44® Saft“ ir „Immun44® Kapseln“ pakuočių.

61. Trečia, taip Bendrasis Teismas patvirtino Apeliacinės tarybos išvadą, jog šis nurodymas buvo apibūdinamojo pobūdžio, o tai reiškia, kad neatitiko reikalavimų, keliamų žymens kaip prekių ženklo naudojimui.

62. Šie argumentai leidžia konstatuoti, kad prekių ženklo CYSTUS G. Pandalis iš tikrųjų nenaudojo trims minėtiems produktams.

63. Vertinant, ar prekių ženklas yra naudojamas iš tikrųjų, reikia atsižvelgti į visas aplinkybes, galinčias padėti nustatyti jo komercinio naudojimo realumą, ypač naudojimą, kuris atitinkamame ekonominiame sektoriuje laikomas pateisinamu prekių ar paslaugų, kurioms skirtas prekių ženklas, rinkos sukūrimo ar išsaugojimo tikslais [12].

64. Naudojimas gali būti pripažintas tikruoju tik tuo atveju, jei jis atitinka esminę prekių ženklo funkciją garantuoti vartotojui ar galutiniam naudotojui prekės arba paslaugos kilmės tapatybę, kad jis galėtų neklysdamas atskirti šią prekę arba paslaugą nuo kitokios kilmės prekių arba paslaugų [13].

65. Atitinkamai ne kiekvienas prekių ženklo naudojimas turi atitikti kilmės nurodymo funkciją [14]. Taip pat ne bet koks žinomas komercinis naudojimas turi būti automatiškai pripažintas atitinkamo prekių ženklo naudojimu iš tikrųjų [15]. Prekių ženklas taip pat gali būti naudojamas kitoms funkcijoms, pavyzdžiui, kokybės užtikrinimo arba informavimo, investavimo ar reklamos [16].

66. Taigi, tik remiantis faktinių aplinkybių vertinimu gali būti nustatyta, kaip prekių ženklas buvo naudojamas konkrečiu atveju. Tačiau, kaip minėjau, tai negali būti tikrinama apeliaciniame procese.

3. Dėl kitų produktų įtraukimo

67. Išdėstytiems argumentams būtų galima paprieštarauti teigiant, kad skundžiamo sprendimo 50 punkte Bendrasis Teismas nurodė, jog prekių ženklo CYSTUS naudojimas negali būti pripažintas „kitiems produktams, kuriems terminas „Cystus“ buvo vartojamas tik junginiuose „Cystus 52“ arba „Cystus 052“, su simboliu „®“ arba be jo“. Taip Bendrasis Teismas savo vertinimą išplečia, taikydamas jį ne tik trims nurodytiems produktams.

68. Vis dėlto Bendrasis Teismas motyvuoja šią išvadą skundžiamo sprendimo 47 punkte.

69. Šiame punkte jis nagrinėja klausimą, ar termino „Cystus“ vartojimas terminuose „Cystus 052“ ir „Cystus 52“ gali būti pripažintas prekių ženklo CYSTUS naudojimu. Šiuo klausimu Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 15 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punkte numatyta, kad tikrojo prekių ženklo naudojimo įrodymu taip pat laikomas įrodymas, jog prekių ženklas buvo naudojamas tokios formos, kurios elementai, buvę prekių ženklo įregistravimo metu, skiriasi, bet tai nepakeičia prekių ženklo skiriamojo pobūdžio.

12 2003 m. kovo 11 d. Sprendimas *Ansul* (C-40/01, EU:C:2003:145, 38 punktas).

13 2003 m. kovo 11 d. Sprendimas *Ansul* (C-40/01, EU:C:2003:145, 36 punktas) ir 2008 m. gruodžio 9 d. Sprendimas *Verein Radetzky-Orden* (C-442/07, EU:C:2008:696, 13 punktas).

14 2014 m. gegužės 20 d. Nutartis *Reber Holding / VRDT* (C-414/13 P, EU:C:2014:812, 54 punktas).

15 2014 m. liepos 17 d. Sprendimas *Reber / VRDT* (C-141/13 P, EU:C:2014:2089, 32 punktas).

16 2017 m. birželio 8 d. Sprendimas *W. F. Gözze Frottierweberei ir Gözze* (C-689/15, EU:C:2017:434, 42 ir 45 punktai).

70. Vis dėlto Bendrasis Teismas netaiko to nagrinėjamam naudojimui dėl silpno skiriamojo termino „Cystus“ požymio. Taip yra todėl, kad tokia naudojimo forma gali gerokai sustiprinti prekių ženklo skiriamąjį pobūdį. Taigi, priešingai, nei reikalaujama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 15 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktą, būtų pakeistas prekių ženklo skiriamasis pobūdis. Be to, šie motyvai atitinka Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl prekių ženklų naudojimo kituose prekių ženkluose [17].

71. Iš to darytina išvada, kad Bendrojo Teismo išvadų, pateiktų skundžiamo sprendimo 47 ir 50 punktuose, kurių G. Pandalis neginčijo, dalykas yra kitas, nei nagrinėjamas ginčijamuose 43 ir 46 punktuose. Todėl pirmiau nurodytos išvados nepaneigia antrojo apeliacinio skundo pagrindo vertinimo.

4. Tarpinė išvada

72. Todėl apeliacinio skundo antrasis pagrindas yra iš dalies – tiek, kiek juo siekiama, kad būtų iš naujo įvertintos faktinės aplinkybės, nepriimtinas, o likusi jo dalis nepagrįsta.

D. Apeliacinio skundo trečiasis pagrindas. Teisė būti išklausytam

73. Apeliacinio skundo trečiajame pagrinde G. Pandalis teigia, kad skundžiamo sprendimo 23–25 punktuose Bendrasis Teismas neteisingai taikė Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 75 straipsnio antrą sakinį.

74. G. Pandalis nurodo, kad Apeliacinė taryba iš tikrųjų nustatė, jog prekių ženklas CYSTUS yra apibūdinamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą. Jis neturėjo galimybės pareikšti savo pozicijos šiuo klausimu.

75. Kita vertus, skundžiamo sprendimo 24 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Apeliacinė taryba *nepateikė* savo nuomonės dėl absoliučių atsisakymo registruoti pagrindų egzistavimo, t. y. Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punkto.

76. Jeigu Bendrojo Teismo išvada teisinga, EUIPO neturėjo jokio pagrindo išklausyti G. Pandalis dėl to, ar prekių ženklas CYSTUS yra apibūdinamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą.

77. Todėl šis apeliacinio skundo pagrindas netiesiogiai susijęs su kaltinimu, kad Bendrasis Teismas neteisingai perteikė Apeliacinės tarybos motyvus, o tai yra teisės klaida, nes Sąjungos teismai jokiu būdu negali pakeisti ginčijamo akto rengėjo motyvų savo motyvais [18].

78. Kaip jau esu nurodžiusi kitais atvejais, tuo pasireiškia ieškinio dėl panaikinimo kasacinis pobūdis. Tose srityse, kuriose Sąjungos teismas neturi neribotos jurisdikcijos (SESV 261 straipsnis), jis negali pakeisti skundžiamo akto, o turi paskelbti jį negaliojančiu tokiu mastu, kokiu ieškinys dėl panaikinimo yra pagrįstas (SESV 264 straipsnio pirma pastraipa). O atitinkamos Sąjungos institucijos, įstaigos ar kiti organai turi imtis priemonių sprendimui, kuriuo aktas panaikintas, įvykdyti (SESV 266 straipsnio pirma pastraipa) [19].

17 2016 m. gruodžio 1 d. Sprendimas *Klement / EUIPO* (C-642/15 P, EU:C:2016:918, 29 punktas).

18 2000 m. sausio 27 d. Sprendimas *DIR International Film ir kt. / Komisija* (C-164/98 P, EU:C:2000:48, 38 ir 48 punktai) ir 2016 m. sausio 21 d. Sprendimas *Galp Energía España ir kt. / Komisija* (C-603/13 P, EU:C:2016:38, 73 punktas).

19 Mano išvada byloje *Frucona Košice / Komisija* (C-73/11 P, EU:C:2012:535, 92 ir 93 punktai).

79. Nors pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 65 straipsnio 3 dalį Bendrasis Teismas turi teisę ne tik panaikinti, bet ir pakeisti ginčijamą sprendimą, turima kompetencija keisti ginčijamus sprendimus nesuteikia jam teisės keisti EUIPO apeliacinės tarybos vertinimo savuoju ir vertinti klausimų, dėl kurių Apeliacinė taryba dar nepareiškė nuomonės [20].

80. Ginčijamo sprendimo 32 punkte Apeliacinė taryba konstatavo, kad „bendrinis augalo genties mokslinis pavadinimas ne tik reiškia augalo genties pavadinimą (todėl plačiąja prasme laikytinas produkto pavadinimu arba apibūdinamąja nuoroda, kaip tai suprantama pagal [Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento] 7 straipsnio 1 dalies c punktą <…>), bet ir apibūdina prekes, kurių svarbiausia sudedamoji dalis gaminama iš šios genties augalų“.

81. Be to, papildymas simboliu „®“ pagal ginčijamo sprendimo 34 punktą „turi būti suprantamas taip, kad [G. Pandalis] galiausiai reklamuojasi įgiję teisę į apibūdinamąją nuorodą kaip į prekių ženklą <…>“.

82. Iš tiesų šie argumentai galėtų būti suprantami taip, jog Apeliacinė taryba konstatuoja, kad prekių ženklas CYSTUS yra apibūdinamasis, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą.

83. Tačiau tai nėra vienintelis įmanomas aiškinimas.

84. Ginčijamo sprendimo 32 punkte Apeliacinė taryba apibrėžia savo poziciją nurodydama, kad bendrinis pavadinimas „plačiąja prasme“ yra apibūdinamasis, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą. Tačiau tai reiškia, kad tik terminas, kuris tiesiogine prasme yra apibūdinamasis, taip pat atitinka minėtos normos reikalavimus, ir atitinkamas prekių ženklas turėtų būti paskelbtas negaliojančiu.

85. Be to, ginčijamo sprendimo 34 punkte pateikiami argumentai yra veikiau prekių ženklo savininko komunikacijos aiškinimas nei Apeliacinės tarybos išvada dėl simbolio „®“ naudojimo reikšmės.

86. Todėl Bendrojo Teismo pateiktas ginčijamo sprendimo aiškinimas yra priimtinas ir nėra pagrindo konstatuoti, jog Bendrasis Teismas neteisėtai pakeitė Apeliacinės tarybos motyvus savo motyvais.

87. Taigi, pagrindinis G. Pandalis argumentas dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo taip pat turi būti atmestas. Kadangi Apeliacinė taryba pagal priimtinas Bendrojo Teismo išvadas neišreiškė savo pozicijos dėl absoliutaus atsisakymo registruoti pagrindo pagal Europos Sąjungos prekių ženklų reglamento 7 straipsnio 1 dalies c punktą egzistavimo, G. Pandalis šiuo klausimu neturėjo būti išklausytas.

88. Todėl apeliacinio skundo trečiasis pagrindas nepagrįstas.

VI. Išlaidos

89. Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal 138 straipsnio 1 dalį, kuri pagal 184 straipsnio 1 dalį taikoma apeliaciniame procese, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

20 2011 m. liepos 5 d. Sprendimas *Edwin / VRDT* (C-263/09 P, EU:C:2011:452, 72 punktas) ir 2016 m. liepos 21 d. Sprendimas *Apple and Pear Australia ir Star Fruits Diffusion / EUIPO* (C-226/15 P, EU:C:2016:582, 67 punktas).

90. Kadangi G. Pandalis apeliacinę bylą pralaimėjo, o EUIPO ir *LR Health & Beauty Systems* pateikė atitinkamus reikalavimus, iš G. Pandalis turi būti priteistos jų bylinėjimosi išlaidos [21].

VII. Išvada

91. Todėl siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti taip:

1) atmesti apeliacinį skundą;

2) priteisti iš Georgios Pandalis bylinėjimosi išlaidas.

21 Žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimą *Staatliche Porzellan-Manufaktur Meissen / EUIPO* (C-471/16 P, EU:C:2017:602, 65 punktas) ir 2018 m. balandžio 19 d. Sprendimą *Fiesta Hotels & Resorts / EUIPO* (C-75/17 P, EU:C:2018:269, 71 punktas).